

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Ludmily Sandnerové a soudkyň Mgr. Ivety Postulkové a JUDr. Petry Kamínkové ve věci

žalobce: **B. H.**, narozený X, občan X
pobytem na území republiky X
zastoupený Organizace pro pomoc uprchlíkům, z.s.
sídlem Poděbradská 5, 190 00 Praha 9

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 963/3, 170 00 Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného ze dne 3. 4. 2024,

takto:

- I. Zásah žalovaného, spočívající v prohlášení zániku dočasné ochrany žalobce ze dne 3. 4. 2024, byl nezákonný.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Podanou žalobou se žalobce nejprve domáhal určení, že zásah žalovaného ze dne 3. 4. 2024, který spočíval v prohlášení zániku dočasné ochrany podle § 5 odst. 8 zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace (dále též „*Lex Ukrajina*“), byl nezákonný. V petitu původně též požadoval, aby soud zakázal žalovanému pokračovat v porušování práv a přikázal mu obnovit stav před prohlášením zániku dočasné ochrany. Jelikož dne 1. 10. 2024 byla žalobci dočasná ochrana udělena, žalobce požaduje, aby soud konstatoval toliko nezákonnost zásahu.
2. Žalobce v žalobě uvedl, že poté, co před válkou na Ukrajině uprchl do České republiky, byla mu dne 6. 3. 2022 udělena dočasná ochrana podle Lex Ukrajina do 30. 9. 2024. Dne 3.

4. 2024 se dostavil k žalovanému s požadavkem na její prodloužení do 31. 3. 2025. Na místě mu byla dočasná ochrana zneplatněna zpětně ke dni 28. 3. 2023 a odmítnuto její prodloužení z důvodu, že je držitelem dlouhodobého kanadského víza ode dne 28. 3. 2023 do dne 28. 3. 2026, od žalovaného obdržel úřední záznam o důvodu nevyznačení nového vízového štítku a bylo mu doručeno rozhodnutí Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 3. 4. 2024 č. j. KRPA-111651-11/ČJ-2024-000022-UA o správním vyhoštění na dobu 1 roku podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále též „ZPC“). Žalobce tak nemá pobytové oprávnění v žádném členském státě EU, disponuje toliko kanadským vízem, které nemůže využít vzhledem k finanční situaci, jazykové bariéře a zázemí v ČR. Nezákonnost zásahu spatřuje v tom, že zánik dočasné ochrany z důvodu udělení víza k pobytu nad 90 dnů jiným státem, je v rozporu se směrnicí Rady 2001/55/ES (dále též „*směrnice o dočasné ochraně*“) i s Prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. března 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana (dále jen „*prováděcí rozhodnutí Rady*“). Žalobce dovozuje, že je uživatelem dočasné ochrany, jelikož spadá do kategorie osob podle čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady a čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně. Uvádí, že v čl. 28 směrnice o dočasné ochraně jsou stanoveny taxativní důvody pro vyloučení osob z dočasné ochrany. Tímto důvodem však není „udělení víza k pobytu nad 90 dnů jiným státem“. Směrnice o dočasné ochraně je postavena na konstrukci, že členské státy mohou být vůči vysídleným osobám vstřícnější a nemohou stanovit těmto osobám podmínky méně příznivé. Lex Ukrajina však v § 5 odst. 8 stanovil podmínky přísnější než směrnice o dočasné ochraně, proto český zákon odporuje směrnici o dočasné ochraně, která má tudíž přímý účinek. K tomuto odkazuje na judikaturu i na Zprávu Veřejného ochránce práv o šetření ve věci zrušení dočasné ochrany ze dne 17. 8. 2023 sp. zn. 804/2023/VOP/VVO. Uvádí, že kanadské vízum, jehož se nelze vzdát, si zařídil jako záložní možnost pro případ, že by mu dočasná ochrana v České republice nebyla nadále poskytována, ale žádné aktivní kroky k přestěhování do Kanady nečinil. Nesouhlasí, že došlo k zániku dočasné ochrany okamžikem, kdy mu bylo uděleno kanadské vízum. Došlo tím ke změně jeho pobytového statusu, aniž by bylo vydáno rozhodnutí či ústní upozornění, aby se žalobce mohl proti změně účinně bránit, protože ust. § 5 odst. 8 písm. d) Lex Ukrajina neumožňuje podat opravný prostředek. Je to je v rozporu s čl. 29 směrnice o dočasné ochraně, který umožňuje osobám vyloučeným z poskytnutí dočasné ochrany podat v daném členském státě opravný prostředek.
3. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl žalobu zamítnout jako nedůvodnou. Konstatoval, že žalobci v souvislosti s ozbrojeným konfliktem Ukrajině bylo uděleno dne 3. 4. 2022 dlouhodobé vízum za účelem strpění pobytu na území podle § 33 odst. 1 písm. a) ZPC. Dne 21. 3. 2022 vstoupil v účinnost Lex Ukrajina, podle jehož ust. § 8 odst. 1 cizinec, kterému bylo od 24. 2. 2022 v souvislosti s výše uvedeným ozbrojeným konfliktem uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území ČR podle § 33 odst. 1 písm. a) ZPC, se ode dne nabytí účinnosti Lex Ukrajina považuje za cizince, kterému byla udělena dočasná ochrana. Žalobce byl tudíž držitelem dočasné ochrany v ČR, pobytový štítek dočasné ochrany měl platný do dne 31. 3. 2024 (Vízum č. X). Dne 3. 4. 2024 se žalobce dostavil na pracoviště žalovaného, aby mu vyznačil do cestovního pasu č. X nový štítek prodloužené dočasné ochrany. Žalovaný však z cestovního pasu zjistil, že žalobce má kanadské dlouhodobé vízum platné ode dne 28. 3. 2023 do dne 28. 3. 2026. V případě

žalobce udělením víza došlo k zániku dočasné ochrany, resp. k zániku dosavadního oprávnění k pobytu na území za účelem dočasné ochrany podle § 5 odst. 8 písm. d) Lex Ukrajina. Za těchto okolností nemohl žalovaný žalobci vyznačit další štítek osvědčující prodloužení dočasné ochrany, když mu dočasná ochrana na území ČR zanikla (*oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany dále zaniká udělením víza k pobytu nad 90 dnů, povolení k pobytu nebo mezinárodní ochrany na území České republiky nebo v jiném státě*). Ust. § 5 odst. 8 písm. d) Lex Ukrajina je platné a účinné do 31. 3. 2025, nedošlo k jeho zrušení Ústavním soudem pro rozpor s ústavním pořádkem. Žalovaný byl proto povinen zákonné ustanovení aplikovat, tedy považovat oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany za zaniklé v okamžiku, kdy bylo jeho držiteli jiným státem uděleno dlouhodobé vízum. Dočasná ochrana je udělována a případně prodlužována na období jednoho roku. Dlouhodobé vízum, které bylo žalobci uděleno kanadskými orgány je platné tři roky. V ČR se vydává povolení k dlouhodobému pobytu nejdéle s platností na 2 roky. V případě žalobce nejde o odepření dočasné ochrany, ale o zánik již udělené dočasné ochrany v důsledku udělení „regulérního“ oprávnění k pobytu. Ohledně směrnice o dočasné ochraně žalovaný uvedl, že byla do vnitrostátního práva transponována zákonem č. 221/2003 Sb., transpozice byla provedena úplně, tudíž žádná část směrnice není přímo aplikovatelná ve vnitrostátním právu. Přímou aplikovatelnost, respektive použitelnost ve vnitrostátním právu, jsou z unijních právních aktů pouze nařízení (viz čl. 288 Smlouvy o fungování Evropské unie), nikoli směrnice, které k tomu, aby byly ve vnitrostátním právu použitelné, musí být do vnitrostátního práva transponovány. Čl. 28 směrnice o dočasné ochraně byl do českého právního řádu transponován prostřednictvím ust. § 9 zákona č. 221/2003 Sb. téměř doslovně.

4. Žalobce v replice setrval na argumentaci, že směrnice o dočasné ochraně nezná institut zániku dočasné ochrany, český řád má proto přísnější pravidla než komunitární právo. Ačkoli směrnice o dočasné ochraně připouští, že je možné se od ní odchýlit tím, že zanechává prostor pro vlastní úpravu členskými státy, musí být sledován její cíl a účel. Není proto přípustné, aby vnitrostátní úprava zhoršovala postavení vysídlených osob. Žádné ustanovení o možnosti přijímat opatření zpřísnující podmínky udělení, prodloužení či zániku dočasné ochrany, směrnice o dočasné ochraně nemá. Jelikož směrnice o dočasné ochraně byla do českého právního řádu transponována vadně, je přímo aplikovatelná.
5. Žalovaný v duplice také setrval na stanovisku, že žalobci dočasná ochrana v České republice zanikla podle § 5 odst. 8 písm. d) Lex Ukrajina udělením dlouhodobého kanadského víza. Dočasnou ochranu žalovaný žalobci neodňal, zanikla mu ze zákona.
6. Žalobce v dalším podání odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 9. 2024 č. j. 2 Azs 111/2024-29 a č. j. 8 Azs 174/2024-25 s tím, že Nejvyšší správní soud v nich řešil otázku důvodu zániku dočasné ochrany při udělení víza k pobytu nad 90 dnů v jiném státě, tj. § 5 odst. 8 písm. d) Lex Ukrajina v případech žalobců, kterým zanikla dočasná ochrana poté, co jim bylo uděleno víceleté kanadské pracovní vízum.
7. Žalovaný v reakci na další podání žalobce uvedl, že rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 9. 2024 č. j. 2 Azs 111/2024-29 a č. j. 8 Azs 174/2024-25 jsou mu známy. Konstatoval, že Nejvyšší správní soud v nich vyslovil závěr, že § 5 odst. 8 písm. d) Lex Ukrajina není možné s ohledem na směrnici o dočasné ochraně použít za důvod zániku oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany v případě kanadských víz, které nebyly užity k cestě a pobytu na území Kanady, proto s ohledem na jejich závěry žalovaný změnil aplikační praxi. Tato změna spočívá v tom, že pokud cizinec po dni 24. 2. 2022 získal dlouhodobé vízum vydané jiným státem, například Kanadou, nepovažuje nyní toto vízum

za důvod zániku dočasné ochrany a neaplikuje ust. § 5 odst. 8 písm. d) Lex Ukrajina. „Nevyužité“ dlouhodobé vízum žalovaný tedy nepovažuje za překážku dočasné ochrany a dnes by v návaznosti na změnu aplikační praxe k vyznačení zániku dočasné ochrany v případě žalobce nedošlo. V daném případě žalobce měl štítek dočasné ochrany do dne 31. 3. 2024 a dne 3. 4. 2024, kdy se dostavil k žalovanému za účelem prodloužení dočasné ochrany, nepředložil doklad prokazující zajištění ubytování na území ČR. Podle § 7b odst. 5 Lex Ukrajina je totiž držitel dočasné ochrany, který se zaregistroval k prodloužení dočasné ochrany, povinen před vyznačením štítku prodloužené dočasné ochrany předložit doklad o zjištění ubytování na území ČR, který odpovídá požadavkům § 31 odst. 5 ZPC. Podle § 7b odst. 8 Lex Ukrajina dojde k zániku dočasné ochrany, pokud cizinci vízový štítek nebyl vyznačen z důvodu nedoložení dokladu podle odst. 5, tedy z důvodu nepředložení dokladu o zajištění ubytování, jako tomu bylo v tomto případě. Žalovaný nemůže žalobci vyznačit štítek prodloužené dočasné ochrany, neboť tato mu tedy sice nezankla udělením kanadského víceletého víza, ale zcela jistě mu zankla ke dni 30. 9. 2024 ve smyslu § 7b odst. 8 Lex Ukrajina, jelikož nepředložil doklad o zajištění ubytování. Žalovaný uvedl, že žalobce se dne 1. 10. 2024 dostavil na pracoviště žalovaného, kde mu byla dočasná ochrana znovu udělena od 1. 10. 2024 do 31. 3. 2025 a byl mu vyznačen do cestovního dokladu nový vízový štítek. Žalovaný má za to, že k nezákonnému zásahu nedošlo, neboť štítek prodloužení dočasné ochrany nemohl žalovaný dne 3. 4. 2024 vyznačit z důvodu nepředložení dokladu o zajištění ubytování.

8. Žalobce v návaznosti na vyjádření žalovaného, že žalobci byla dočasná ochrana dne 1. 10. 2024 poskytnuta, uvedl, že požaduje po soudu konstatování nezákonnosti zásahu, jež by mu obnovila kontinuitu jeho pobytového statusu, neboť následky zrušení jeho dočasné ochrany stále trvají, bez ohledu na to, že nyní dočasnou ochranou disponuje. Žalobci byla dočasná ochrana původně udělena dne 6. 3. 2022, přičemž tvrzeným nezákonným zásahem žalovaného správního orgánu byla dne 3. 4. 2024 přerušena kontinuita jeho pobytu. Absence nepřetržitého pobytu bude do budoucna problematická s ohledem na přechod na dlouhodobější formy pobytu v České republice, a proto si žalobce přeje pokračovat v řízení. O dočasnou ochranu nyní požádal, nechťel snášet nejistotu ohledně jeho pobytového statusu. Má za to, že žalovaný zrušil žalobci dočasnou ochranu v rozporu s právními předpisy a následky zrušení dočasné ochrany žalobce stále pociťuje, bez ohledu na to, že nyní dočasnou ochranu má.
9. Žalobce v dalším vyjádření zopakoval, že v návaznosti na zrušení dočasné ochrany mu bylo dne 3. 4. 2024 rozhodnutím prvostupňového orgánu (Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy) pod č. j. KRPA-111651-11/ČJ-2024-000022-UA uděleno správní vyhoštění na dobu 1 roku. Nově uvedl, že poté, co se proti tomuto rozhodnutí odvolal, nadřízený orgán (Ředitelství služby cizinecké policie) dne 25. 6. 2024 rozhodnutím č. j. CPR-23044-2/ČJ-2024-930310-V230 zrušil rozhodnutí o správním vyhoštění ze dne 3. 4. 2024 č. j. KRPA-111651-11/ČJ-2024-000022-UA a věc vrátil prvostupňovému orgánu k novému projednání. Poté prvostupňový orgán (Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy) usnesením ze dne 30. 7. 2024 č. j. KRPA-111651-20/ČJ-2024-000022-UA řízení přerušil do doby rozhodnutí zdejšího soudu.
10. Městský soud v Praze o věci samé rozhodl bez nařízení jednání, jelikož shledal, že v dané věci řízení před soudem není nutné provádět další dokazování nad rámec správního spisu, žalobce po řádném poučení soudem výslovně jednání nepožadoval, a žalovaný ve stanovené lhůtě svůj nesouhlas s takovým projednáním věci nevyjádřil, tím vyjádřil konkludentní souhlas s takovým postupem (§ 51 s. ř. s.).

11. V nyní projednávané věci není mezi žalobcem a žalovaným spor o tom, že žalobce poté, co se dne 3. 4. 2024 dostavil k prodloužení dočasné ochrany, mu tato prodloužena nebyla. Podle žalobce i žalovaného to bylo z důvodu, že žalobce disponoval dlouhodobým kanadským vízem vyznačeným v pasu, a proto mu zanikla z důvodu podle § 5 odst. 8 písm. d) Lex Ukrajina. Tento důvod žalovaný pozměnil poté, co uvedl, že je mu známa judikatura Nejvyššího správního soudu, kterou aplikuje. Nově argumentoval, že žalobce dne 3. 4. 2024 nepředložil doklad o zajištění ubytování ve smyslu § 7b odst. 5 Lex Ukrajina.
12. Soud předně uvádí, že ze správního spisu vyplývá, že o zániku dočasné ochrany a jeho důvodech se žalobce dozvěděl z úředního záznamu žalovaného, který je ve formě formuláře, ze dne 3. 4. 2024 č. j. OAM-0156991/DO-2024. Na něm je zaškrtnut jediný důvod z celkem osmi možných případů, pro který nebyl žalobci vyznačen pobytový štítek. Tímto důvodem je v daném případě, že „*dočasná ochrana mu (jí) podle § 5 odst. 8 zákona č. 65/2022 Sb., zanikla (pořízena kopie dokladu o pobytu) nebo byla pravomocně odňata*“. Na úředním záznamu ve formě formuláře není zaškrtnuto políčko ohledně důvodu tvrzeného nyní žalovaným, že by žalobce nepředložil doklad o zajištění ubytování na území podle § 7b odst. 5 Lex Ukrajina, ačkoli formulář takové políčko mimo jiné obsahuje.
13. V projednávaném případě soud konstatuje, že judikatura se již dříve zabývala povahou úkonu správního orgánu spočívajícího v tamním případě ve vrácení žádosti o dočasnou ochranu se současným sdělením důvodů jejího vrácení, a konstatovala, že pro nedostatek formy se takovéto vyřízení žádosti považuje za jiný úkon, který může představovat nezákonný zásah ve smyslu § 82 s. ř. s. (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2017 č. j. 7 Azs 227/2016-36). Zákon ostatně vydání správního rozhodnutí nepředpokládá.
14. Podle § 82 s. ř. s. *každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasazeno, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.*
15. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2017 č. j. 1 Afs 217/2017-34) je na místě ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout tehdy, pokud jsou kumulativně splněny všechny podmínky tohoto ustanovení. Žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ správního orgánu v širším smyslu) správního orgánu, který není rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasazeno (5. podmínka).
16. Soud shora (viz bod 13. tohoto rozsudku) konstatoval naplnění 4. podmínky, neboť úkon žalovaného nebylo možno považovat za rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s.
17. Ohledně podmínky 2. soud uvádí, že tím, že žalovaný dne 3. 4. 2024 prohlásil zánik dočasné ochrany žalobce s odkazem na platnost kanadského víza, pozbyl žalobce dočasné oprávnění pobývat na území České republiky, což může mít důsledek do života žalobce. Žalobce konkrétně tvrdí v žalobě, že nezákonnost zásahu spatřuje v prohlášení zániku dočasné ochrany z důvodu udělení kanadského víza v rozporu se směrnicí o dočasné ochraně i s prováděcím rozhodnutím Rady. Jinými slovy, že Lex Ukrajina nemůže stanovit méně příznivé podmínky než směrnice o dočasné ochraně. Žalobce dále tvrdí, že mu bylo doručeno rozhodnutí Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 3. 4. 2024 č. j. KRPA-111651-11/ČJ-2024-000022-UA o správním vyhoštění na dobu 1 roku podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4

ZPC. Následně žalobce uvedl, že se domáhá obnovení kontinuity pobytového statusu, jelikož následky zrušení dočasné ochrany stále trvají, byť již dočasnou ochranou disponuje (viz bod 8. tohoto rozsudku). Dále žalobce doplnil, že toto rozhodnutí nadřízený orgán (Ředitelství služby cizinecké policie) dne 25. 6. 2024 rozhodnutím č. j. CPR-23044-2/ČJ-2024-930310-V230 zrušil a věc vrátil prvostupňovému orgánu k novému projednání. Poté prvostupňový orgán (Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy) usnesením ze dne 30. 7. 2024 č. j. KRPA-111651-20/ČJ-2024-000022-UA řízení přerušil do doby rozhodnutí zdejšího soudu (viz bod 9. tohoto rozsudku).

18. K tvrzené nezákonnosti zásahu ohledně prohlášení zániku dočasné ochrany z důvodu udělení kanadského víza v rozporu se směrnicí o dočasné ochraně i s prováděcím rozhodnutím Rady, soud konstatuje, že v průběhu řízení tato otázka byla vyjasněna Nejvyšším správním soudem, na základě čehož žalovaný upravil aplikační praxi (viz níže bod 22. a násl. tohoto rozsudku).
19. K tvrzenému nezákonnému zásahu ohledně správního vyhoštění se soud se žalobcem neztotožnil. Žalobce soudu doložil, že poté, co prvostupňový orgán mu správní vyhoštění na dobu 1 roku uložil, odvolací orgán toto rozhodnutí zrušil a věc vrátil prvostupňovému orgánu k dalšímu řízení, a t. č. je řízení před prvostupňovým orgánem přerušeno. Uvedené žalovaný nespornuje. Soud z uplatněného tvrzení žalobce neshledal konkrétní dopad do práv žalobce. Jinými slovy, žalobce netvrdí, ani nedoložil, jakým způsobem mu řízení, které je přerušeno, zasáhlo či zasahuje do jeho práv.
20. K tvrzenému nezákonnému zásahu ohledně dopadu do obnovení kontinuity pobytového statusu žalobce, jelikož následky zrušení dočasné ochrany stále trvají, byť již dočasnou ochranou žalobce disponuje, se soud ztotožňuje se žalobcem, že takovým postupem žalovaného mohl být žalobce zkrácen na svých právech (2. podmínka).
21. Soud považuje za splněné podmínky 1. a 5. , neboť úkon žalovaného byl zaměřen přímo proti žalobci, jenžto byl jeho jediným adresátem, jiná osoba nebyla postupem žalovaného přímo dotčena na svých právech.
22. K podmínce 3., tj. zda byl provedený zásah zásahem zákonným či nikoliv, soud vyšel z judikatury Nejvyššího správního soudu, která již řešila otázku, zda Ukrajinci, kteří disponují dlouhodobým kanadským vízem, ale v Kanadě nebyli a nejsou, ztratili možnost disponovat dočasnou ochranou v České republice. Judikatura dovodila, že zásah žalovaného vůči takovým žalobcům je nezákonný. V dané věci žalovaný nejprve konstatoval zánik dočasné ochrany žalobce s odkazem na § 5 odst. 8 písm. d) Lex Ukrajina.
23. Soud k tomuto uvádí, že poté, co judikatura Nejvyššího správního soudu (např. rozsudky ze dne 5. 9. 2024 č. j. 2 Azs 111/2024-29 a č. j. 8 Azs 174/2024-25), popř. Městského soudu v Praze (např. rozsudky ze dne 10. 4. 2024 č. j. 14 A 99/2023-46, či ze dne 20. 6. 2024 č. j. 9 A 23/2024-36) dovodila jednoznačný závěr, že kanadské vízum překážkou pro udělení dočasné ochrany není, žalovaný judikaturu respektoval a v písemném vyjádření konstatoval, že aplikační praxi pozměnil. Soud na uvedenou judikaturu odkazuje, nepovažuje za účelné již učiněné (a nyní nesporné) závěry rekapitulovat, jelikož tato otázka v průběhu řízení přestala být spornou. K tomuto současně žalovaný výslovně v písemném podání uvedl: „Dnes by tedy v návaznosti na změnu aplikační praxe k vyznačení zániku dočasné ochrany v případě žalobce nedošlo“ (viz bod 7. tohoto rozsudku; citace je z písemného vyjádření žalovaného). Nadto žalobce od 1. 10. 2024 dočasnou ochranou již disponuje, což též není sporné.
24. Žalovaný poté, co konstatoval změnu aplikační praxe, svou obranu pozměnil. Nově uvedl, že žalobce nepředložil dne 3. 4. 2024 doklad prokazující zajištěné ubytování ve

smyslu § 7b odst. 5 Lex Ukrajina, proto trvá na zákonnosti zásahu. Soud se s uvedeným tvrzením žalovaného nemohl ztotožnit.

25. Ze správního spisu popsaného pod bodem 12. tohoto rozsudku vyplývá, že úřední záznam žalovaného ve formě formuláře ze dne 3. 4. 2024 č. j. OAM-0156991/DO-2024 označuje toliko jediný důvod z celkem osmi možných případů, pro který nebyl žalobci vyznačen pobytový štítek, a to, že „*dočasná ochrana mu (jí) podle § 5 odst. 8 zákona č. 65/2022 Sb., zanikla (pořízena kopie dokladu o pobytu) nebo byla pravomocně odňata*“. Ačkoli úřední záznam ve formě formuláře obsahuje samostatné políčko k případnému označení zaškrtnutím „*nepředložil(a) doklad o zajištění ubytování na území, ačkoli v jej podle § 7b odst. 5 zákona č. 65/2022 Sb. byl(a) povinen(na) předložit. Stanoven nový termín.*“, toto políčko zůstalo prázdné, nebylo označeno či vyplněno žalovaným jako důvod nevyznačení štítku dočasné ochrany. Současné ani z ničeho konkrétního nevyplývá, že by žalobci byl žalovaným stanoven nový termín k předložení dokladu o zajištění ubytování. Na uvedené tvrzení žalovaného soud proto nevešel.
26. S ohledem na shora uvedené skutečnosti soud žalobu shledal důvodnou a podle § 87 odst. 2 s. ř. s. rozhodl o tom, že zásah žalovaného spočívající v prohlášení zániku dočasné ochrany ze dne 3. 4. 2024 je nezákonný.
27. Toliko pro úplnost soud dodává, že v době, kdy žalovaný prohlásil žalobci zánik dočasné ochrany z důvodu, že žalobce disponuje dlouhodobým kanadským vízem, postupoval žalovaný *bona fide* podle zákona, a to podle § 5 odst. 8 Lex Ukrajina, tedy podle právní úpravy, kterou rovněž v dobré víře přijala Česká republika. Pokud by žalovaný dne 3. 4. 2024 postupoval jinak, postupoval by v rozporu s tehdy platně aplikovanou právní úpravou. Až následně, v průběhu tohoto řízení před soudem, judikatura Nejvyššího správního soudu dovodila a ustálila se na právním názoru, že český zákonodárce při transpozici směrnice o dočasné ochraně od počátku pochybil, jelikož sporovaný § 5 odst. 8 písm. d) Lex Ukrajina neodpovídá cílům a smyslu směrnice o dočasné ochraně. Jinými slovy, že členské státy nemohou žadatelům stanovit podmínky méně příznivé, než stanoví tato směrnice. Jak již bylo shora řečeno, žalovaný svou aplikační praxi s ohledem na respektování zmiňované judikatury již pozměnil.
28. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobci, který byl úspěšný, žádné náklady nevznikly, od placení soudního poplatku byl ze zákona osvobozený. Byl zastoupený právnickou osobou, k jejímž činnostem podle stanov patří poskytování právní pomoci uprchlíkům či cizincům, tento zástupce nemá právo na odměnu za zastupování, má právo na náhradu účelně vynaložených nákladů (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 9. 2008 sp. zn. 4 Azs 51/2008), což neprokázal. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost (mimořádný opravný prostředek) ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. usnesením odmítne.

Praha, 17. prosince 2024

JUDr. Ludmila Sandnerová v. r.
předsedkyně senátu